Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	1068976
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2021-96
Portefeuillehouder	A.R.C. Scheepers	Datum	1 december 2021
Informatie bij	M. Dols	Tel. nr.	(035) 629 2237

Onderwerp
Goedkeuring meerjarenbegroting en tarieven 2022 Uitvaartstichting Hilversum

Kernboodschap
Op 30 november 2021 heeft het college de meerjarenbegroting 2022-2026 en de tarievenlijst 2022 van de Uitvaartstichting Hilversum (USH) goedgekeurd.
Het meerjarig financieel perspectief laat een sterke stijging zien van het te verwachten positieve resultaat op de korte termijn over 2021 (+ € 57.023 t.o.v. de meerjarenbegroting 2021-2025), gevolgd door een gematigder jaarlijks positief resultaat op de langere termijn voor de jaren 2022-2026. Met name in 2024 en 2025 valt het resultaat lager uit dan in de meerjarenbegroting 2021-2025 werd verwacht.
Op de korte termijn is de verwachting dat het resultaat positief wordt beïnvloed door het verstevigen en bestendigen van ontwikkelingen en relaties die in 2020 zijn ingezet. Daarbij is onder meer ingezet op het verstevigen van relaties met uitvaartondernemers, omwonenden, diverse stakeholders en rechthebbenden. Het verwachtte lagere resultaat op de langere termijn hangt vooral samen met stijgende kosten als gevolg van de opening Bosdrift en stijging van de kosten voor personeel, huisvesting, energie, verzekeringen, etc. Daarbij meldt de USH dat de opbrengsten vanaf 2022 conservatief zijn begroot, omdat ingezette ontwikkelingen als de Bosdrift zich nog verder moeten uitkristalliseren. Ondanks dit laat de ontwikkeling van het resultaat een positief meerjarenperspectief zien met een te verwachten positief eigen vermogen in 2025. De positieve vooruitzichten zijn daarbij reden om op korte termijn het gesprek aan te gaan met de gemeente over een tussentijdse evaluatie van het samenwerkingscontract.
De tarievenlijst 2022 is grotendeels gelijk aan de tarievenlijst van 2021. Vanwege de opening van de aula aan de Bosdrift is de tarievenlijst aangevuld. De daarbij gehanteerde tarieven zijn overeenkomstig met de tarieven op de andere begraafplaatsen. Daarbij biedt de Bosdrift als aanvullende mogelijkheid de optie voor het gebruik van het mortuarium, de koeling en de 24-uurs kamer. Ook deze tarieven zijn opgenomen op de tarievenlijst.

Aanleiding
Vanaf 1 juli 2016 is de USH verantwoordelijk voor de exploitatie van de gemeentelijke begraafplaatsen en het crematorium in Hilversum. Bij de oprichting van de USH zijn twee doelstellingen geformuleerd:

1. Het behoud en het versterken van de kwaliteit van de monumentale begraafplaatsen.
2. Het betaalbaar houden van de tarieven voor begraven en cremeren in Hilversum.

De exploitatie voert de USH uit zonder gemeentelijke subsidie.
Conform de gemaakte afspraken met de gemeente, biedt de stichting jaarlijks haar jaarrekening, tarieven en meerjarenbegroting ter goedkeuring aan het college aan (bijlage 1). De raad wordt middels

deze brief over de meerjarenbegroting en tarievenlijst (bijlage 2) geïnformeerd. De meerjarenbegroting 2022-2026 wordt niet als bijlage meegestuurd aan de raad omdat deze de concurrentiegevoelige informatie bevat over de bedrijfsvoering van de USH. Het openbaar beschikbaar stellen zou de concurrentiepositie van de USH kunnen verslechteren.

Verwacht resultaat 2021 en positief vooruitzicht

Tabel 1 hieronder toont de te verwachte ontwikkeling van het saldo uit de meerjarenbegroting 2022-2026. Uit de vergelijking van de meerjarenbegrotingen volgt dat de directie voor 2021 een positief resultaat verwacht van € 150.000. Daarmee weet de USH het positieve resultaat over 2020 door te zetten en zelfs te verstevigen. Het verwachtte resultaat over 2021 is daarmee tweederde hoger dan de verwachting uit de meerjarenbegroting 2021-2025. Daarbij is bij de berekening van het verwachtte resultaat al reeds rekening gehouden met eventuele onvoorziene kosten als gevolg van de verbouwing van de Bosdrift. De USH licht verder toe dat het positieve resultaat met name is toe te schrijven aan het verstevigen en bestendigen van ontwikkelingen en relaties die in 2020 zijn ingezet. Daarbij is onder meer ingezet op het verstevigen van relaties met uitvaartondernemers, omwonenden, diverse stakeholders en rechthebbenden.
Verder meldt de USH een goede ontwikkeling van het aantal crematies (waarbij de omzet voor crematies toeneemt) en een toename in reguliere en natuurbegrafenissen op de Bosdrift. Doordat het terrein op de Bosdrift is vergroot kan het aantal natuurgraven daar worden uitgebreid van 63 naar ruim 150. In de jaarrekening 2021 zal de stichting haar definitieve resultaten over 2021 aan het college voorleggen.

	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Meerjarenbegroting 2022-2026	*€ 150.000 (prognose 01-11-2021)*	*€ 66.123*	*€ 109.064*	*€ 127.495*	*€ 132.928*	*€ 125.890*

Tabel 1. Ontwikkeling saldo uit meerjarenbegroting 2022-2026

Meerjarenbegroting 2022-2026: gematigd positief resultaat vanaf 2022

De directie van de USH kiest ervoor om jaarlijks haar meerjarenbegroting te actualiseren aan de laatste inzichten. Ook dit jaar biedt zij daarom wederom een nieuwe meerjarenbegroting aan. Hierin worden ook de te verwachtten extra kosten en opbrengsten als gevolg van de opening en ingebruikname van de aula aan de Bosdrift realistischer in beeld gebracht. Ook neemt de nieuwe begroting de verhoging van de kosten mee voor huisvesting, energie, verzekeringen, etc. De ontwikkeling van de prognose voor de jaren 2022-2026 is mede als gevolg hiervan gematigder ten opzichte van de prognose uit 2020. Verdere oorzaken van de gematigde prognose zijn het resultaat van de doorbelasting van de verbouwingskosten Bosdrift door de gemeente aan de USH, extra personeelskosten als gevolg van het stijgend aantal uitvaarten en daarmee de noodzaak voor een extra kantoorlocatie en gelijkblijvende tarieven voor 2022. Net als bij de meerjarenbegroting 2021-2025 verwacht de stichting in 2025 te beschikken over een positief eigen vermogen.

Toenemende kosten als gevolg ingebruikname Bosdrift

De USH heeft op 17 november jongstleden haar nieuwe hoofdkantoor op de Bosdrift officieel geopend en in gebruik genomen. Als gevolg hiervan zijn onder meer de huur- en onderhoudskosten in het laatste kwartaal van 2021 toegenomen. Ook is er in 2021 meubilair en inventaris voor de Bosdrift aangeschaft en is er een extra bijdrage geleverd aan de bouwkosten voor deze locatie (in totaal: €300.000).
Tegelijkertijd worden er zeker voor de langere termijn meer opbrengsten verwacht uit mogelijkheden zoals horeca en een 24-uurs opbaarkamer.
Ook wil de stichting actiever inzetten op de urnenwinkel Zuiderhof, het verhuren van diverse locaties in de lege uren (avonden), opbrengsten voor beeld en geluid en uitgifte en uitbreiding van natuurgraven. De opbrengsten hiervoor zijn voor alsnog conservatief begroot omdat het verwachtte gebruik nog niet goed is in te schatten. De mogelijkheden om dit vorm te geven zijn daarbij tevens onderdeel van de tussentijdse evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst met de gemeente.

Ontwikkelingen uitvaarten en concurrentie
De USH verwacht 2021 af te sluiten met een hoger aantal begrafenissen en crematies dan in 2020. De USH verwacht dat deze stijging zich, zij het beperkt, door zal zetten na 2021. In 2021 kon de USH namelijk via de DELA rekenen op extra uitvaarten door de verbouwing van het crematorium Bilthoven. Tegelijkertijd heeft de USH juist in 2021 ook ingezet op het sluiten van nieuwe overeenkomsten met uitvaartondernemers die USH als voorkeurslocatie aandragen bij een familie. Hierdoor is de klantenkring voor de USH vergroot naar andere regio's als Amsterdam, Haarlem en Nieuwegein.

Stijgende personeelskosten
De USH is een kleine stichting met een groeiend aantal activiteiten. Om deze activiteiten te ondersteunen nemen de personeelskosten voor de stichting toe. Vanwege de stijgende personeelskosten heeft de USH voor 2022 de intentie om samen met de gemeente deze kosten te optimaliseren. De uitwerking hiervan is onderdeel van de tussentijdse evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst.

Evaluatie samenwerkingsovereenkomst
In het verlengde van de verlaging van personeelskosten heeft de USH tevens aangegeven met de gemeente in gesprek te willen gaan over het herzien van de bestaande samenwerkingsovereenkomst. Achterliggende reden voor dit verzoek is dat de stichting haar centrale waarden wil kunnen blijven uitdragen in een sterk concurrerende markt. Vanuit de USH wordt daarom verzocht het contract op drie punten te herzien:

- *Duur van het contract*: herzien om zo langdurigere onderverhuur tijdens de lege uren (avonden) mogelijk te maken;
- *Detacheringen vanuit de gemeente*: herzien en door middel van vroegpensionering of overname van personeel af te sluiten;
- *De rol van de voorzitter van de RvT*: herzien om meer recht te doen aan de onafhankelijkheid van de USH waarbij de controle en verantwoordingsfunctie in stand wordt gehouden middels de gebruikelijke jaarstukken.

Het verzoek van de USH past in de afspraak bij de oprichting in 2016 om '*Na afloop van [een periode van 10 jaar] of zoveel eerder als wenselijk [..] in samenspraak met de stichting de exploitatie van de gemeentelijke begraafplaatsen en het crematorium [te evalueren]*'. Op basis van deze afspraak worden momenteel gesprekken gevoerd tussen de gemeente en de stichting om een evaluatie in het voorjaar van 2022 vorm te kunnen geven.

Daarbij zal worden ingegaan op de drie door de USH aangegeven herzieningen, evenals de wijze waarop de USH invulling geeft aan de bij de oprichting vastgestelde doelstellingen en afspraken en de governance-structuur van de USH. Een voorstel voor een wijziging van het contract zal in het voorjaar 2022 worden voorgelegd.
Het college heeft de meerjarenbegroting 2022-2026 conform het voorstel van de USH goedgekeurd.

Tarieven 2022

De wijziging van de tarievenlijst voor 2022 is in de vergadering van de Raad van Toezicht van 12 november 2021 akkoord bevonden en op 30 november ter goedkeuring aan het college aangeboden. Na goedkeuring door het college worden de tarieven officieel vastgesteld in de eerstvolgende Raad van Toezicht vergadering.

In overleg met de Raad van Toezicht is besloten om de tarieven voor 2022 niet te verhogen en geen inflatiecorrectie door te voeren.
Daarmee blijft de USH concurrerende tarieven hanteren voor haar diensten. Nieuw op de tarievenlijst zijn de toevoegingen gerelateerd aan de opening van de Bosdrift: het gebruik van diverse faciliteiten aan de Bosdrift (aula, zolder) en het gebruik van het mortuarium, koeling en 24 uurs kamer.

Het college heeft de tarievenlijst 2022 conform het voorstel van de USH goedgekeurd.

Financiën, middelen & capaciteit

Behoudens het goedkeuren van de meerjarenbegroting en de tarieven heeft het besluit van het college geen financiële consequenties voor de gemeente.

Kanttekeningen

Ondanks de positieve meerjarencijfers bij de stichting kunnen onvoorziene tegenvallende exploitatieresultaten van de Stichting een risico vormen voor de gemeente. Het risico voor de gemeente bestaat er uit dat gemeente het eigen vermogen en of de liquiditeitspositie van de beheersstichting moet versterken. Gezien de huidige situatie is de kans dat dit risico optreedt gering.
De verwachtte ontwikkelingen bij de USH hangen nauw samen met het voornemen om een tussentijdse evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst. Zo raakt de wens van de stichting voor het onderverhuren van haar panden aan het bestemmingsplan en worden er momenteel nog oriënterende gesprekken gevoerd over de mogelijk- en onmogelijkheden voor wat betreft het gedetacheerde personeel. Bij de evaluatie wordt goed gekeken of de gemeente deze verzoeken kan inwilligen binnen de bestaande kaders.

Vervolg

In 2022 zullen de gebruikelijke goed te keuren stukken aan het college worden voorgelegd (jaarrekening 2021, meerjarenbegroting 2023-2027 en tarieven 2023). De raad wordt hierover geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

W. Groot, ls. P.I. Broertjes

Bijlage(n):
1. Aanbiedingsbrief directeur Anita van Loon USH
2. Tarievenlijst USH 2022

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op internet onder “Vergaderstukken”, B en W-vergadering van 30 november 2021.